

ANNA SÀEZ || EL RETROVISOR

Correu electrònic: asaezmateu@gmail.com • Twitter: @lukanora • Facebook: anna saez mateu • Blog: diaricomplce.blogspot.com

El ministeri del temps

Jo no havia nascut. Ni tan sols havien nascut els meus pares. Però en tinc memòria. Cap ministeri del temps podrà gravar mai taxes sobre la transmissió de records, tot i que no et surt de franc ser la dipositària d'un trosset d'ànima. És un *quid pro quo*, més que una penyora, i et lliga per sempre a una persona. Et compromet a sobreviure-la, a perpetuar la seua història. A explicar al món que el 2 de novembre del 1937 els avions que cada tarda creuaven Lleida van soltar uns peixets platejats, en el record lorquí d'un nen que ja no hi és. Es va fer de nit a quarts de quatre de la tarda de tant de pols i fum com es va aixecar sobre la ciutat. Se sentien uns crits esgarriats. Francesc Bataller era nou al Liceu Escolar. L'escola s'havia ensorrat. Va aferrar-se al barandat que penjava al buit de l'escala, disposat a sobreviure. A fugir d'aquell infern. A l'alçada del primer pis, quan ja no li quedava més remei que saltar, un milicià el va animar a llençar-se. Ell l'entomaria. I ho va fer. "Vaig ser el primer a sortir. Encara hi havia avions ametrallant la Banqueta. Em vaig posar un llapis a la boca perquè no em petessin els

Vuitanta anys després del terrible bombardeig del 1937 una jutge ens va fer viatjar al 39. A la repressió ferotge

timpans en cas que m'arribés metralla i vaig córrer tant com vaig poder". Lluny del braç de les fúries. Lluny del macabre trofeu que va quedar encastat a la lletra ena del Banco de España, el cap d'un motorista que per anys que passin ningú podrà oblidar. Jo tampoc. Encara sento un calfred quan hi passo. I em sembla veure les nenes que saltaven a la corda, felices, molt a prop d'allí.

Escriu aquest article amb un nus a lo gola de la mida de Kansas després de parlar amb aquests nens que rondan els noranta. Ahir va fer 80 anys que l'aviació feixista va sembrar de mort i destrucció el seu món. Era el dia de Difunts i n'hi havia 250 per enterrar, entre els quals mig centenar de companys de classe. Tocava homenatge. A la mateixa hora se sabia que la jutge decretava presó sense fiança per al vicepresident de la Generalitat i set consellers d'un govern elegit democràticament. Estàvem preparats per reviuir el bombardeig del 1937 a través dels ulls d'Agustí Centelles en la magnífica exposició que acull el Museu Morera, però no ens esperàvem aterrar al 1939. Ràbia, indignació, tristesa, impotència.

MAGDALENA ALTISENT

privat

No tenim ganes de riure

Ho van dir els responsables del programa de més èxit de TV3, *Polònia*, que van anunciar ahir que no hi hauria programa perquè després de l'ordre de presó per a vuit consellers del Govern cessat de la Generalitat "no tenim ganes de riure". Un comentari que va ratificar el programa de Toni Soler *Està passant* i que subscriu nosaltres. Qualsevol broma resulta innòcua davant de la macabra realitat.

La jutge posa la CUP al Govern

És només un detall de l'ordre de presó dels exconsellers que il·lustra sobre el seu rigor: la jutge Lamela diu textualment que el govern format a les eleccions del 27-S del 2015 era una coalició de Junts pel Sí i la CUP. Si d'això no s'ha assabentat, com pot tenir a les mans la llibertat de vuit consellers?

la imatge del dia

Centelles, a Lleida 80 anys després de la barbàrie

Lleida va sortir ahir al carrer per l'empresonament del Govern, el mateix dia en què es complien 80 anys del bombardeig del Liceu Escolar. Una exposició de Centelles ho recorda.

l'ascensor

Joana Palau

Una de les supervivents del bombardeig feixista del 37 al Liceu Escolar de Lleida que ahir va actuar de portaveu de les 250 víctimes.

Enric Millo

El delegat del Govern central a Catalunya va assegurar ahir que si guanyen els independentistes el 21-D seguirà el 155, obviat la democràcia.

José Manuel Maza

Fiscal general de l'Estat, la petició de presó per rebel·lió del qual equipara pacífiques manifestacions i cassolades amb violència. Inaudit.

Carmen Lamela

Aquesta jutge de l'Audiència Nacional va dictar presó incondicional per als membres del Govern amb arguments jurídics més que discutibles.

MARIA ALBERTIN

Et convida a la presentació de la col·lecció Tardor/Hivern 17/18 avui dia 3 de Novembre de 17'30h a 21h al Parador del Roser de Lleida

Visita mariaaalbertin.com
@mariaaalbertin

Parador del Roser: C/Cavallers 15, 25002 Lleida